

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГЕОЛОГІЇ І ГЕОХІМІЇ ГОРЮЧИХ КОПАЛИН
УКРАЇНСЬКА НАФТОГАЗОВА АКАДЕМІЯ

**ГЕОЛОГІЯ І ГЕОХІМІЯ № 1–2 (170–171)
ГОРЮЧИХ КОПАЛИН 2017**

*Видання засноване
в липні 1965 р.*

*Науковий журнал
Виходить 4 рази на рік*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор *Мирослав Павлюк*
Заст. головного редактора *Ігор Наушко*

*Сергій Гошовський, Михайло Деркач, Данило Дригант, Микола Євдошук,
Богдан Клюк, Мирослава Козак (відповідальний секретар), Богдан Крупський,
Юрій Крупський, Ігор Куровець, Ярослав Лазарук, Вячеслав Лукінов,
Валентин Максимчук, Андрій Побережський, Георгій Рудько,
Орест Ступка, Василь Узіюк*

ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

*Анатолій Махнач (Білорусь), Тадеуш-Марек Перит (Польща), Юзеф Хованець
(Польща), Ганс Шонлауб (Австрія)*

Редактор *Мирослава Козак*

Редактор англійського тексту *Людмила Петелько*

Засновники: Національна академія наук України,
Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України,
Українська нафтогазова академія

Видавець: Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України

Свідоцтво про державну реєстрацію
засобу масової інформації – серія КВ № 1967
від 23.04.1996 р.

Затверджено до друку вченою радою
Інституту геології і геохімії
горючих копалин НАН України

Оформлення обкладинки *Віктор Лахненко*
Комп'ютерна верстка *Оксана Сенів*

**Адреса редакції
та видавця:**

79060, Львів-60, вул. Наукова, 3а
Інститут геології і геохімії
горючих копалин НАН України
Тел.: (032) 263-53-89
Факс: (032) 263-22-09
E-mail: iggk@mail.lviv.ua

Підписано до друку 25.04.2017. Формат 70x108/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 17,5. Обл.-вид. арк. 16,05. Наклад 250. Зам. 16905

ТЗОВ «Проман», Львів, вул. Зубрівська, 11/81
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи – серія ДК № 1557 від 04.11.2003 р.

© Інститут геології і геохімії горючих
копалин НАН України, 2017

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
INSTITUTE OF GEOLOGY & GEOCHEMISTRY
OF COMBUSTIBLE MINERALS
UKRAINIAN OIL AND GAS ACADEMY

GEOLOGY & GEOCHEMISTRY No. 1–2 (170–171)
OF COMBUSTIBLE MINERALS 2017

Founded in July, 1965

*Scientific journal
Published quarterly*

EDITORIAL BOARD:

Editor-in-Chief *Myroslav Pavlyuk*
Co-Editor *Ihor Naumko*

*Serhiy Hoshovsky, Mykhailo Derkach, Danylo Drygant, Mykola Yevdoshchuk,
Bohdan Klyuk, Myroslava Kozak (executive editor), Bohdan Krupsky, Yuriy Krupsky,
Ihor Kurovets, Yaroslav Lazaruk, Vyacheslav Lukinov, Valentyn Maksymchuk,
Andriy Poberezhskyy, Georgiy Rudko, Orest Stupka, Vasyl Uziuk*

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD:

*Anatoliy Makhnach (Belarus), Tadeuzh-Marek Peryt (Poland), Józef Chovaniec
(Poland), Hans Schönlaub (Austria)*

Literary editing *Myroslava Kozak*
Editing of English texts *Lyudmyla Petelko*

Founders: National Academy of Sciences of Ukraine,
Institute of Geology and Geochemistry of Combustible Minerals of NASU,
Ukrainian Oil and Gas Academy

Publisher: Institute of Geology and Geochemistry of Combustible Minerals
of National Academy of Sciences of Ukraine

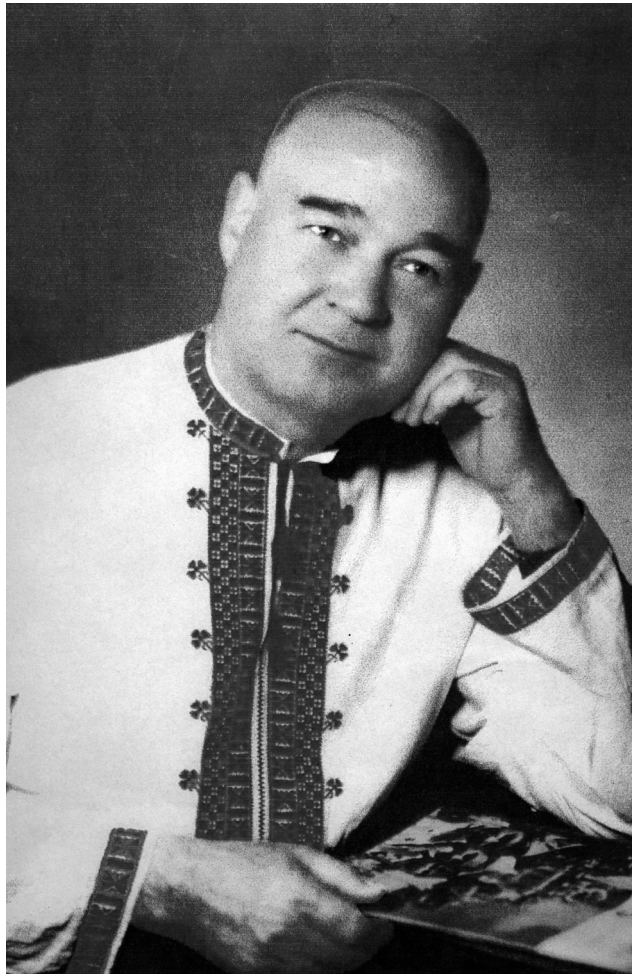
Registration certificate: KB No. 1967 of April 23, 1996

Approved for the print by the Academic Council
of the Institute of Geology & Geochemistry
of Combustible Minerals of NASU

The cover by *Victor Lakhnenko*
Computer make-up by *Oksana Seniv*

Editorial office address:
**Institute of Geology &
Geochemistry of Combustible
Minerals of NASU**
3a, Naukova St., Lviv 79060,
Ukraine
Tel.: (032) 263-53-89
Fax: (032) 263-22-09
E-mail: igggk@mail.lviv.ua

Copyright © 2017
by Institute of Geology and Geochemistry
of Combustible Minerals of NASU

ДОЛЕНКО ГРИГОРІЙ НАЗАРОВИЧ — відомий український вчений у галузі геології і геохімії нафти і газу, доктор геолого-мінералогічних наук (1961), професор (1963), член-кореспондент АН УРСР (1964), академік АН УРСР (1979), головний геолог нафтового управління у Відні (Австрія, 1945–1950), головний геолог тресту “Укрнафтогазрозвідка” (1950–1952), заступник директора з наукової роботи Інституту геології горючих копалин АН УРСР (1959–1963), багатолітній директор Інституту геології і геохімії горючих копалин АН УРСР (1964–1982), перший голова Західного наукового центру НАН України (1971), Лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1971) та премії імені В. І. Вернадського АН УРСР (1977).

Шановні колеги!

Перед Вами спеціальний випуск журналу «Геологія і геохімія горючих копалин», у якому надруковано тези доповідей* Міжнародної наукової конференції «**Геологія і геохімія горючих копалин**», присвяченої 100-річчю від дня народження академіка Григорія Назаровича Доленка.

Тематика конференції:

- Нафтогазоутворення у світлі сучасних геотектонічних концепцій
- Закономірності формування та розміщення родовищ нафти і газу
- Теоретичні засади формування унікальних та крупних родовищ нафти і газу
- Проблеми «сланцевого» газу в Україні
- Перспективи нафтогазоносності Азово-Чорноморського регіону
- Геологічна і геохімічна палеоокеанографія давніх континентальних окраїн та їх корисні копалини
- Особливості формування і розміщення метано-вугільних родовищ
- Геохімічні особливості осадових товщ нафтогазоносних провінцій України
- Термобарометрія і геохімія палеофлюїдів літосфери
- Геофізична діагностика осадових товщ
- Розробка наукових засад енергоефективних геотехнологій переробки некондиційних покладів горючих копалин
- Екологічні проблеми під час пошуків, розвідки та експлуатації нафтогазових родовищ

*В авторському оригіналі

ЗМІСТ

<i>ПАВЛЮК Мирослав, НАЗАРЧУК Зиновій.</i> Академік Григорій Назарович Доленко корифей нафтогазової геології, великий організатор науки та справжній патріот України (до 100-річчя від дня народження)	11
<i>АЗІМОВ Олександр.</i> Просторові закономірності розташування розривних порушень Північного борту Дніпровсько-Донецької западини за даними комп'ютерної обробки матеріалів дистанційних зйомок	15
<i>АНДРЕЙЧУК Михайло, ДОРОХОВ Максим, БОДЛАК Василь, ТОКАРСЬКА Галина.</i> Уточнення геологічних моделей родовищ вуглеводнів шляхом детального розчленування продуктивних відкладів на прикладі Свидницького газового родовища	16
<i>БАРТОШИНСЬКА Єлизавета, ШЕВЧУК Олена.</i> Оцінювання коксівних властивостей вугілля південно-західної частини Львівсько-Волинського басейну петрографічними методами.	17
<i>БАРТАЩУК Олексій.</i> Геодинамічна еволюція напружено-деформованого стану земної кори Дніпровсько-Донецького палеорифту	18
<i>БАЦЕВИЧ Наталія, НАУМКО Ігор, ФЕДОРИШИН Юрій.</i> Про роль вуглеводнів у формуванні мідно-нафтогазоносного потенціалу породно-рудних комплексів Західної Волині	20
<i>БОДЛАК Василь.</i> Покришки для покладів вуглеводнів у рифових фаціях верхньої юри Косівсько-Угерської підзони Зовнішньої зони Передкарпатського прогину	22
<i>БОДЛАК Петро, БОДЛАК Василь.</i> Перспективи відкриттів значних за розмірами та запасами родовищ вуглеводнів у Західному регіоні України	24
<i>БРАТУСЬ Мирослав, НАУМКО Ігор, СВОРЕНЬ Йосип.</i> Про тиски у процесах мінералогенезу в осадових верствах нафтогазоносних областей Альпійського складчастого поясу (за флюїдними включеннями у мінералах)	25
<i>БРИК Дмитро, ГВОЗДЕВИЧ Олег, КУЛЬЧИЦЬКА-ЖИГАЙЛО Леся, ПОДОЛЬСЬКИЙ Мирослав.</i> Геотехнологічний спосіб підземної газифікації вугілля для почергового отримання метану та синтез-газу	27
<i>БУЧИНСЬКА Ірина, ШЕВЧУК Олена, КРУГЛОВА Рита.</i> Оцінка якісних показників вугілля пласта п ₈ Тягівського родовища Південно-Західного вугленосного району Львівсько-Волинського басейну	29
<i>БУЧИНСЬКА Ірина, ШЕВЧУК Олена, ЯРИНИЧ Орест.</i> Оцінка викиднебезпечності пісковиків Любельського родовища Львівсько-Волинського басейну	31
<i>ВАСИЛЕНКО Олександр.</i> Соляно-здвигові структури – потенційні пастки вуглеводнів у Дніпровсько-Донецькій западині	33
<i>ВЕРГЕЛЬСЬКА Наталія.</i> Роль тектонічного фактору у формуванні вугільно-вуглеводневих родовищ	34
<i>ВИСЛОЦЬКА Ольга.</i> Нафтогазогеологічне районування Зовнішньої зони Передкарпатського прогину	35

<i>ВИСОЧАНСЬКИЙ Іларіон</i> . Науково-методичні аспекти пошуків пасток вуглеводнів несклепінного типу в Дніпровсько-Донецькій западині.....	37
<i>ГАЄВСЬКА Юлія, ГАВРИШКІВ Галина</i> . Акцесорні мінерали як індикатори умов утворення палеоцен-еоценових відкладів Скибової зони Українських Карпат	39
<i>ГАЛАМАЙ Анатолій, МЕНГ Фанвей, РЕІ Ні, ШАНІНА Світлана, ІГНАТОВИЧ Олег</i> . Вплив сульфат-редукції на фракціонування ізотопів сірки у придонних відкладах Верхньопечорського евапоритового басейну Передуралля	41
<i>ГАЛАМАЙ Анатолій, СИДОР Дарія, ЛЮБЧАК Олександр, МЕНГ Фанвей</i> . Новий метод встановлення глибини давніх солеродних басейнів (за даними дослідження газиво-рідких включень у галіті)	43
<i>ГАРАСИМЧУК Василь</i> . Гідрогеобаричні умови газоносності Львівського палеозойського прогину	45
<i>ГАФИЧ Іван</i> . Літофаціальні особливості формування та структура порового простору покладів вуглеводнів Семиренківського газоконденсатного родовища.	46
<i>ГЕРЛЬОВСЬКИЙ Юрій</i> . Визначення глибини утворення та умов формування вуглеводнів за співвідношенням ізомерів бутану Долинського нафтового родовища	48
<i>ГНИЛКО Олег, ГЕНЕРАЛОВА Лариса, ДВОРЖАК Олексій</i> . Особливості будови Латорицько-Стрийської зсувної зони (Українські Карпати)	50
<i>ГНИЛКО Світлана, ГНИЛКО Олег</i> . Форамініфери та особливості формування палеоцен-еоценових відкладів південного схилу Українських Карпат	51
<i>ГНІДЕЦЬ Володимир, ГРИГОРЧУК Костянтин, КОШІЛЬ Леся, ЯКОВЕНКО Мирослава</i> . Обстановки осадоагромадження базальних відкладів середнього девону Передобрудзького прогину	53
<i>ГРИГОРЧУК Костянтин</i> . Динаміка катагенезу в контексті формування нафтогазових систем	55
<i>ГРИГОРЧУК Костянтин, ГНІДЕЦЬ Володимир, КОХАН Оксана</i> . Особливості літофізичної будови відкладів середнього майкопу Каркінітсько-Північнокримського прогину	57
<i>ЄВДОЦУК Микола, КРИШТАЛЬ Анна, БОНДАР Галина</i> . Геодинаміка тектоногенних вторинних резервуарів	58
<i>ЖИКАЛЯК Микола, ЄРМОЛЕНКО Ганна, ЦЕРБАКОВ Роман</i> . Оцінка вуглеводневого потенціалу Костянтинівсько-Торецької площі	62
<i>ЖИКАЛЯК Микола, ЛУКІНОВ Вячеслав</i> . Розвиток науково-практичних аспектів метану вугільних родовищ і шахт Донбасу	64
<i>ЗІНЧУК Ігор</i> . Методичні особливості визначення тисків мінералоутворення у системах складу $H_2O-CO_2-N_2$ за газовими включеннями гетерогенного походження	66
<i>ІГНАТИШИН Василь, ІГНАТИШИН Моніка, ІГНАТИШИН Адальберт</i> . Геофізичний моніторинг Закарпатського Внутрішнього прогину	68
<i>ІЩЕНКО Лілія</i> . Умови формування бітумо-гідротермальних асоціацій в антиклінальних структурах Західно-Донецького грабену	69
<i>ІВАНІШ Іван</i> . Геохімічні аспекти порід вугленосної товщі та відвалів шахт Львівсько-Волинського басейну	71
<i>КОВАЛЬЧУК Наталія, ПОБІГУН Ірина, МОЙСА Юлія</i> . Визначення критеріїв нафтогазоносності родовищ і структур Зовнішньої зони Передкарпатського прогину у зв'язку з перспективністю пошуку нафтогазоносних об'єктів	73

<i>КОЛТУН Юрій</i> . Роль насувної тектоніки у формуванні Карпатської нафтогазової системи	75
<i>КРУПСЬКИЙ Юрій</i> . Нові уявлення про геологічну будову і перспективи нафтогазоносності Західного нафтогазоносного регіону	76
<i>КУЛЯНДА Марія, ЛЕМІШКО Орися</i> . Умови формування юрських відкладів в межах Мармароського масиву та Пенінської зони	77
<i>КУРОВЕЦЬ Ігор, ЛИСАК Юля, ЧЕПУСЕНКО Павло</i> . Петрофізична характеристика карбонатних відкладів силуру Волино-Подільської плити	79
<i>КУРОВЕЦЬ Ігор, ПРИХОДЬКО Олександр, ГРИЦИК Ігор</i> . Розвиток методів польової та морської геотермічних зйомок в Інституті геології і геохімії горючих копалин НАН України.	81
<i>КУРОВЕЦЬ Ігор, ПРИХОДЬКО Олександр, ГРИЦИК Ігор, ЧЕПІЛЬ Петро</i> . Теоретико-експериментальні засади діагностики нетрадиційних покладів вуглеводнів за петрофізичними критеріями.	82
<i>КУТАС Роман</i> . Деякі зауваження з приводу глибинної будови та еволюції Східних (Українських) Карпат	84
<i>ЛАЗАР Галина</i> . Особливості поширення стронцію у вугіллі пласта v_6 Львівсько-Волинського басейну	86
<i>ЛАЗАРУК Ярослав</i> . До питання про формування тріщинних порідколекторів на великих глибинах	87
<i>ЛУКІНОВ Вячеслав, БЕЗРУЧКО Костянтин</i> . Механізм формування газових скупчень у низькопористих колекторах складчастих структур під дією тріщиноутворення	89
<i>МАЄВСЬКИЙ Борис, ЗДЕРКА Тарас, КУРОВЕЦЬ Сергій, ЯРЕМА Андрій, ЛОЗИНСЬКИЙ Олег, ВЕНГЕР Артем</i> . Створення моделей пластових резервуарів локальних об'єктів з метою підвищення ефективності освоєння їх нафтогазових ресурсів	91
<i>МАКСИМУК Софія, БОДЛАК Петро, ЙОСИПЕНКО Тарас</i> . Нафтогазоперспективність Лазещинської площі зони Кросно Українських Карпат за даними комплексних (геофізичних і геохімічних) досліджень	93
<i>МАКСИМУК Софія, ДУЧУК Степан</i> . Перспективи відкриття нових скупчень вуглеводнів у межах Солотвинської площі Закарпатського прогину (за даними геофізичних і геохімічних досліджень)	95
<i>МАНЮК Михайло</i> . Оцінка перспектив нафтогазоносності пошукових об'єктів Передкарпатського прогину за комплексним аналізом інформативності їх геологічних ознак	96
<i>МАРЧАК Марія</i> . Встановлення залежності пористості від розміру уламкових зерен на прикладі вивчення пісковиків підводних виносів рік Південно-Західного району Львівсько-Волинського басейну	97
<i>МАРЧЕНКО Романа</i> . До питання про стратифікацію відкладів Сухівської світи за форамініферами (потік Бистрий)	99
<i>МАТРОФАЙЛО Михайло</i> . Промислова вугленість глибоких горизонтів та напрямки освоєння Львівсько-Волинського кам'яновугільного басейну	101
<i>МЕДВІДЬ Галина</i> . Палеогідродинамічні реконструкції осадових товщ на прикладі кембрійського водоносного комплексу Львівського прогину	103
<i>МЕДВІДЬ Галина, ПАНЬКІВ Роман, КОСТЬ Марія, ГАРАСИМЧУК Василь, ТЕЛЕГУЗ Ольга</i> . Геохімічна зональність силурійського водоносного комплексу	105
<i>МЕЛЬНИЧУК Григорій</i> . Перспективність Волинського палеозойського підняття на сланцевий газ	107

<i>МИХАЙЛІВ Ірина</i> . Застосування імітаційного статистичного моделювання при підрахунку запасів нафти і газу	108
<i>МОРОЗ Марта, ЯРЕМЧУК Ярослава</i> . Особливості мінерального складу верхньоярських карбонатних порід Зовнішньої зони Передкарпатського прогину за даними комплексного термічного аналізу	110
<i>МУКАНТарас</i> . Еколого-геохімічна оцінка стану навколишнього геологічного середовища внаслідок впливу роботи Добротвірської теплоелектростанції	112
<i>НАЗАРЕВИЧ Андрій, НАЗАРЕВИЧ Леся</i> . Особливості геодинаміки, сейсмотектоніки і сейсмічності та перспективні енергоресурси Карпатського регіону України	113
<i>НАЗАРЕВИЧ Леся, НИЦІМЕНКО Ірина, НАЗАРЕВИЧ Андрій</i> . Сейсмічність Бориславської зони	115
<i>НАКАПЕЛЮХ Михайло, БЕЛЬСЬКИЙ Володимир</i> . Будова та кайнозойська еволюція Кримського складчасто-насувного поясу на основі балансування розрізів та кінематичного моделювання	117
<i>НАКАПЕЛЮХ Михайло, БУБНЯК Ігор, БУБНЯК Андрій, ДЖОНХЕСР Реймонд, РАТШБАХЕР Лотар</i> . Кайнозойська термальна історія, структурна еволюція та денудація акреційної призми Українських Карпат	119
<i>НАУМКО Ігор</i> . Внесок академіка Григорія Назаровича Доленка у розвиток термобарогеохімії–мінералофлюїдології в Інституті геології і геохімії горючих копалин	120
<i>НАУМКО Ігор, БЕКЕША Сергій, ЯЦЕНКО Іван, ЯЦЕНКО Герман, САХНО Богдан, ДРУЧОК Лідія</i> . Леткі компоненти у верхній мантії землі (за даними вивчення флюїдних включень у діамантах і сферулах ендегенного походження)	122
<i>НАУМКО Ігор, БРИНСЬКИЙ Тарас, СКАКУН Леонід</i> . Андезити Вигорлат-Гутинського вулканічного пасма – можливі флюїдотриви пасток вуглеводнів ...	124
<i>НАУМКО Ігор, КУРОВЕЦЬ Ігор, ЗУБИК Микола, САХНО Богдан, ЧЕПУСЕНКО Павло</i> . Вуглеводневі сполуки та вірогідний механізм газогенерації у перспективних на «сланцевий» газ відкладах силуру Львівського палеозойського прогину	126
<i>НАУМКО Ігор, ПАВЛЮК Мирослав, ПОБЕРЕЖСЬКИЙ Андрій, КУРОВЕЦЬ Ігор</i> . Про передумови встановлення потенційної газонасності відпрацьованого вуглепородного масиву (за мінералогічними, літолого-петрографічними, петрофізичними і термобарогеохімічними показниками)	128
<i>НАУМКО Ігор, СТЕПАНЮК Леонід, ЗАНКОВИЧ Галина, ВИСОЦЬКИЙ Олександр, КОТВИЦЬКА Ірина</i> . Ізотопний склад стронцію кальциту прожилково-вкрапленої мінералізації у перспективно нафтогазоносних відкладах північно-західної частини Кросненської зони Українських Карпат.....	130
<i>ПАВЛЮК Мирослав</i> . Геотектонічна еволюція і нафтогазоносність території та акваторій України.....	132
<i>ПАДЛЯК Василь, ГЕНЕРАЛОВА Лариса, СТЕПАНОВ Володимир</i> . Особливості утворень мінералізації у Над'ямненському строкатоколірному горизонті (Скибовий покрив, Українські Карпати)	134
<i>ПАНЬКІВ Роман</i> . Мікроструктурні особливості і генеза суцільної прихованокристалічної сірки Передкарпатських сірчаних родовищ	136
<i>ПЕТРОВСЬКИЙ Дмитро, БОДЛАК Петро, ДУЧУК Степан</i> . Перспективи відкриття нових скупчень вуглеводнів у межах Самбірського покриву Українського Передкарпаття	138
<i>ПЕТРУНЯК Галина</i> . Розподіл органічної речовини та вуглеводнів і метасоматичні перетворення в стратиграфічному розрізі Карпатської нафтогазоносної провінції	140

<i>ПОБЕРЕЖСЬКИЙ Андрій, БУЧИНСЬКА Ірина, МАТРОФАЙЛО Михайло.</i> Вивчення походження і розподіл вуглеводневих газів у вугленосних відкладах Львівсько-Волинського басейну	141
<i>ПОПП Ігор, ШАПОВАЛОВ Михайло.</i> Літолого-фаціальні і літолого-геохімічні типи відкладів крейдово-палеогенового флішу Українських Карпат ...	143
<i>ПОПП Ігор, ШАПОВАЛОВ Михайло, МОРОЗ Петро.</i> Мінералогічний та геохімічний аспекти проблеми «сланцевого» газу	145
<i>ПОТАПЧУК Іван, БАНЬКОВСЬКИЙ Михайло, ГЕЙХМАН Анатолій.</i> Виявлення флюїдопровідних структур як джерел вуглеводнів методом геофізичної голографії потенціальних полів (на прикладі Овруцького геодинамічного вузла)	147
<i>РАДКОВЕЦЬ Наталія.</i> Ранньокрейдвий безкисневий седиментогенез у межах Карпатського сегменту Мезотетису	149
<i>РЕВЕР Анастасія.</i> Літологія та особливості осадоагромадження нижньомайкопських відкладів Прикерченського шельфу Чорного моря	150
<i>РІЗУН Богдан, ГРИВНЯК Галина, ПОБІГУН Ірина, МОЙСА Юлія.</i> Геодинамічні критерії нафтогазоносності Волино-Подільської нафтогазоносної області	151
<i>РІЗУН Богдан, ГРИВНЯК Галина, СЕНІВ Оксана.</i> Перспективи нафтогазоносності Волино-Поділля	152
<i>САВЧАК Олеся.</i> Геохімічні аспекти процесів нафтогазоагромадження нафтогазоносних регіонів України	154
<i>САВЧУК Ірина.</i> Особливості геологічної будови і перспективи нафтогазоносності Північноазовського прогину	156
<i>СВОРЕНЬ Йосип.</i> Надра землі – природний фізико-хімічний реактор: природний вуглеводневий феномен	157
<i>СЕМЕНЮК Маргарита, КОЗАК Мирослава.</i> З історії страхування нафтової промисловості Прикарпаття	160
<i>СИВИЙ Мирослав, ІВАНОВ Євген.</i> Трансформація природних ландшафтних систем в нафтогазоносних регіонах	162
<i>СИДОР Дарія.</i> Особливості формування піритинової мінералізації в солях (за даними термобарогеохімічних досліджень)	164
<i>СКАКАЛЬСЬКА Людмила, НАЗАРЕВИЧ Андрій.</i> Методика виявлення водонафтогазоносних порід-колекторів у розрізах свердловин	165
<i>СТАРОДУБЕЦЬ Кирило.</i> Прогнозування родовищ вуглеводнів приповерхневим методом СТАГГД на території Юліївсько-Скворцівського полігону	167
<i>СТЕБЕЛЬСЬКА Галина.</i> Закономірності розміщення покладів природних бітумів	168
<i>СТУПКА Орест.</i> Геодинамічний аспект нафтоутворення	169
<i>СУЯРКО Василь.</i> Про вуглеводневі пастки неантиклінального типу у зонах глибинних геологічно закритих розломів	171
<i>СУЯРКО Василь, ЛИСИЧЕНКО Георгій, ЗАГНІТКО Василь.</i> Про структурно-геохімічні критерії прогнозування скупчень вуглеводнів	173
<i>ТЕМНИК Ігор.</i> Ефективність виявлення газонафтоносних пластів і горизонтів Прикарпаття на основі методу термометричних досліджень свердловин	174
<i>ХАРЧЕНКО Микола, ВАКАРЧУК Сергій, ПОНОМАРЕНКО Леся.</i> Стан освоєння ресурсної бази вуглеводнів нафтогазоносних регіонів України	176

<i>ХОХА Юрій, ЯКОВЕНКО Мирослава.</i> Застосування програмного пакету OpenFOAM для моделювання процесу масотеплообміну в забої свердловини	178
<i>ЧЕРЕМИССЬКА Оксана, ЦІЖ Неля, ПЕТРУНЬЯК Мирослав.</i> Літологічна характеристика відкладів бурдигал-лангійського часу карпатського сегменту Паратетису	180
<i>ЧЕРЕМИССЬКИЙ Юрій.</i> Тектонічна діяльність в межах Передкарпатського прогину та її вплив на розподіл покладів вуглеводнів	182
<i>ШЕХУНОВА Стелла, СТАДНІЧЕНКО Світлана, СЮМАР Наталія, АЛЕКСЄНKOVA Марина.</i> Особливості ізотопного складу сірки порід Нижньопермської соленосної формації Дніпровсько-Донецької западини	183
<i>ШКАПЕНКО Вікторія, ЛИСИЧЕНКО Георгій, КАДОШНИКОВ Вадим.</i> Екологічно безпечний метод руйнування нафти і нафтопродуктів	186
<i>ШЛАПІНСЬКИЙ Володимир.</i> Перспективи нафтогазоносності ділянки Верховина–Яблуниця	187
<i>ШЛАПІНСЬКИЙ Володимир, МЕДВЕДЄВ Альберт, ТЕРНАВСЬКИЙ Мирослав.</i> Пенінська тектонічна одиниця Українських Карпат–типова покривна структура	189
<i>ГОТТИХ Римма, ПИСОЦКИЙ Богдан.</i> Нефтеобразующие флюиды в системе геофлюидов литосферы. Источники вещества и их идентификация	191
<i>ГРИБИК Ярослав.</i> Текущие задачи нефтяной геологии Беларуси	192
<i>ЛАРИЧЕВ Василий, ПОПКОВ Василий.</i> О флюидодинамической обстановке в глубокопогруженных горизонтах Прикавказских краевых прогибов	194
<i>ЛЕВАШОВ Сергей, САМСОНОВ Анатолий, ЯКИМЧУК Николай, КОРЧАГИН Игнат, БОЖЕЖА Дмитрий.</i> Результаты применения мобильных геофизических методов для оценки нефтегазоносности Причерноморского региона Украины	196
<i>ЛЕВАШОВ Сергей, ЯКИМЧУК Николай, КОРЧАГИН Игнат, БОЖЕЖА Дмитрий.</i> Использование технологии частотно-резонансной обработки спутниковых снимков для поисков скоплений углеводородов в нетрадиционных коллекторах	198
<i>ЛЕВАШОВ Сергей, ЯКИМЧУК Николай, КОРЧАГИН Игнат, БОЖЕЖА Дмитрий.</i> Обнаружение и локализация вертикальных каналов миграции глубинных флюидов при поисках углеводородов в различных регионах	200
<i>ПОПКОВ Василий.</i> Нефтегазоносность фундамента Скифско-Туранской платформы	202
<i>GAVRILYK Olga, BEKETOV O. M.</i> Hydrogeochemical anomalies bromine as criteria of forecasting of hydrocarbon accumulations	204
<i>ISHCHENKO Lilia, POTAPENKO Anna, KUSTUROVA Alina, SUYARKO Vasil, SASMAZ Ahmet.</i> Phytoremediation of cadmium by the terrestrial plants grown on kütahya Pb-Zn-Ag mining soils, Turkey	205
<i>KYCHKA Oleksandr, PETROVSKYY Oleksandr, FEDCHENKO Tetyana, SHNIUKOVA Kateryna.</i> Global petroleum potential of the basement reservoirs of sedimentary basins	205
<i>SASMAZ Merve, OBEK Erdal, AKGUL Bunyamin, SASMAZ Ahmet.</i> Bioaccumulation of uranium and thorium by using lemna gibba and lemna minor in keban (elaziğ) Pb-Zn-Ag gallery water	207

**АКАДЕМІК ГРИГОРІЙ НАЗАРОВИЧ ДОЛЕНКО —
КОРИФЕЙ НАФТОГАЗОВОЇ ГЕОЛОГІЇ,
ВЕЛИКИЙ ОРГАНІЗАТОР НАУКИ ТА
СПРАВЖНИЙ ПАТРІОТ УКРАЇНИ**
(до 100-річчя від дня народження)

Майбутній академік Григорій Назарович Доленко народився 24 лютого (за новим стилем 9 березня) 1917 року в с. Гаївка неподалік сучасного м. Кропивницького. Йому, наймолодшому серед восьми дітей у працьовитій селянській родині, змалку довелося зазнати бід, що їх принесли українському народові колективізація та голодомор. Коли 1932 року, після кількох рейдів «бригад хлібозаготівлі», діти почали пухнути з голоду, батько за одну ніч зібрав і вивіз сім'ю на Донбас. Тож середню школу Григорій закінчив у Макіївці (1935).

А далі був Харківський державний університет імені Горького (нині Харківський національний університет імені Василя Каразіна), де він в 1935 – 940 роках навчався на геологічному відділенні геолого-географічного факультету. Його викладачами стали легенди світової науки професор, доктор географічних наук, відомий мандрівник Микола Ізмайлович Дмитрієв (1886–1957), доктор геолого-мінералогічних наук Дмитро Миколайович Соболев (1872–1949), видатний фізик, лауреат Нобелівської премії Лев Давидович Ландау (1908–1968).

По закінченні університету (1940) Г. Н. Доленко, дипломований геолог, отримав скерування на нафтопромисли Краснодарського краю, проте невдовзі, з початком війни (1941), його прикликали до армії, де він, уже як молодший лейтенант, служив командиром саперної роти.

У 1942 р. відповідно до рішення Державного Комітету Оборони СРСР Г. Н. Доленко був демобілізований і скерований до Поволжя. Тут він працював старшим геологом Заглядинської контори розвідувального буріння тресту «Бугурусланнафта». За його участю відкриті нафтогазове родовище Заглядино та газові родовища Султунгулове і Тарханівка.

У 1944 р. з відновленням нафтодобування в Бориславі Григорій Доленко стає головним геологом Бориславської контори буріння і бере безпосередню участь у складанні першого повоєнного п'ятирічного плану розвитку нафтової промисловості та геологорозвідувальних робіт УРСР.

1945 року Григорія Доленка відряджають до Австрії у Радянське нафтове управління, де протягом п'яти років він працював головним геологом Головної контори промислів, завідувачем геологорозвідувального відділу (м. Цистерсдорф), а згодом – головним геологом управління у Відні. Під його керівництвом і за його безпосередньої участі проводилися пошуково-розвідувальні роботи на нафту і газ у Віденському басейні. Вони увінчалися відкриттям найбільшого у Європі родовища нафти Матцен, родовища Адерклаа та газових родовищ Шонкірхен і найбільшого в Австрії Цвендорф.

З поверненням на батьківщину Г. Н. Доленко очолює геологічну службу тресту «Укрнафтогазрозвідка» у Львові (1950–1952) і стає одним з першовідкривачів родовищ нафти Долинського, Північнодолинського, Ново-Битківського, Орів-Уличнянського, Струтинського.

Віддаючи багато сил та енергії виробництву, Доленко водночас активно займається науковими дослідженнями. Схильність до науково-дослідної роботи зумовила його перехід у травні 1952 р. на роботу до Інституту геології корисних копалин АН УРСР (нині Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України), тут починається його наукова діяльність. 1953 року він захистив кандидатську дисертацію, присвячену аналізу основних рис геологічної будови і умов формування нафтових покладів Західної частини Карпатської геосинклінальної зони; з 1955 р. старший науковий співробітник; у 1959 р. призначений заступником директора з наукової роботи; 1961 року успішно захистив докторську дисертацію на тему: «Умови формування і закономірності розміщення нафтових і газових родовищ Карпат»; у 1963 р. йому присвоєно вчене звання професора. Визнанням наукових заслуг Г. Н. Доленка є обрання його у 1964 р. член-кореспондентом АН УРСР і директором Інституту геології і геохімії горючих копалин АН УРСР, у 1979 р. академіком АН УРСР.

Григорій Назарович Доленко з властивою йому енергією віддавав багато сил удосконаленню організації наукової роботи, пропаганді наукових знань, підготовці кадрів вищої кваліфікації. Головні події в науково-організаційній діяльності Інституту під керівництвом Г. Н. Доленка:

- 1961 р. створено відділ геології нафти й газу, яким Г. Н. Доленко керував упродовж цілого життя;
- сформовано школу геологів і геохіміків-нафтовиків, яка успішно розробляє теоретичні питання нафтогазової науки;
- інтенсифікуються експериментальні роботи з мінерального синтезу вуглеводнів, створюються геолого-геофізичні моделі синтезу вуглеводнів у провінціях України та з'ясовуються умови формування і закономірності розміщення в них родовищ нафти і газу, починаються роботи щодо створення нових технологій для комплексного використання менілітових сланців;
- вченими Інституту, здійснена експертна оцінка потенційних ресурсів нафти і газу, обґрунтовано перспективи нафтогазоносності та напрямки геологорозвідувальних робіт у провінціях України.

Г. Н. Доленко – визначний організатор геологічної науки в Україні. З 1965 р. він член бюро Відділення наук про Землю Президії НАН України; 1971 р. – перший голова Західного наукового центру АН УРСР; з 1972 р. – член бюро і голова секції наук про Землю Західного наукового центру АН УРСР. Учений очолював Наукову раду АН УРСР з проблеми «Геологія і геохімія горючих копалин» (1981), регіональну комісію Української СРСР Наукової ради АН СРСР з проблем утворення нафти і газу. Він був членом Вчених рад Львівського державного університету імені Івана Франка,

Українського науково-дослідного геологорозвідувального інституту, Івано-Франківського інституту нафти і газу, членом Експертної геологічної ради Міністерства геології УРСР, Міжвідомчої комісії Ради виробничих сил АН УРСР з проблеми «Прогноз паливно-енергетичних ресурсів і загальні проблеми розвитку енергетики Української РСР», міжвідомчої комісії з вивчення солянокупольних областей і пов'язаних з ними корисних копалин, Науково-інженерної постійної комісії з проблеми підвищення нафтовіддачі нафтових родовищ Президії АН УРСР, секції геології, геофізики, геохімії і географії Комітету з Державних премій Української РСР в галузі науки і техніки, Президії Львівського геологічного товариства.

Г. Н. Доленко був головним редактором наукового журналу «Геологія і геохімія горючих копалин» (1965–1984), входив до складу редакційних колегій «Геологічного журналу», «Геологічного збірника» та ін. Його власний науковий доробок становить понад 450 наукових праць. Так, теоретичні і практичні розробки Г. Н. Доленка викладені у його монографіях: «Геология нефти и газа Карпат» (1962), «Закономерности размещения нефти и газа Днепровско-Донецкой нефтегазоносной провинции» (1968), «Нефтегазоносность Крыма» (1968), «Закономірності нафтогазоносності Передкарпатського і Закарпатського прогинів» (1969), «Разломная тектоника Предкарпатского и Закарпатского прогибов и ее влияние на распределение залежей нефти и газа» (1976), «Глубинное строение, развитие и нефтегазоносность Украинских Карпат» (1980), «Тектоника и нефтегазоносность Днепровско-Донецкой впадины» (1981), «Нефтегазоносные провинции Украины» (1985), «Геология и геохимия нефти и газа» (1990) та ін.

Науковим кредо Г. Н. Доленка стала монографія «Происхождение нефти и газа и нефтегазонакопление в земной коре» (1986): тут показано історію розвитку поглядів на генезис нафти і газу, їх міграцію і акумуляцію у родовищах, а також обґрунтовано сучасну теорію мінерального синтезу нафти і газу в умовах астеносфери мантії Землі.

За наукове обґрунтування і відкриття нафтових і газових родовищ на великих глибинах у Дніпровсько-Донецькій і Карпатській нафтогазоносних провінціях Г. Н. Доленко був удостоєний почесного звання Лауреата Державної премії УРСР в галузі науки й техніки (1971), а за серію робіт з проблеми «Закономірності нафтогазонакопичення в земній корі» йому присуджено премію імені В. І. Вернадського АН УРСР (1977).

Академік Доленко зробив вагомий внесок у зміцнення міжнародного авторитету України не тільки своїми численними друкованими працями, а й завдяки безпосередній участі у багатьох міжнародних конгресах, симпозіумах, колоквіумах, особистому спілкуванню з зарубіжними вченими. Зокрема, він був делегатом XI сесії Міжнародного Тихоокеанського конгресу (Токіо, 1966), VII Міжнародного седиментаційного конгресу (Лондон, 1967), Міжнародного колоквіуму по використанню Світового океану (Бордо, 1971), VIII Міжнародного седиментаційного конгресу (Гейдельберг-Ганновер) та ін., виступав із науковими доповідями у 13 країнах Європи, Азії та Америки, був дійсним членом багатьох наукових товариств, комітетів та рад. Один із керівників комісії Карпато-Балканської геологічної асоціації, Г. Н. Доленко

був активним учасником геологічних форумів в Австрії, Польщі, Чехії, Румунії, Угорщині, Франції, ФРН, Великобританії, Канаді, США, Японії.

Г. Н. Доленко постійно дбав про підготовку наукових кадрів. Під його керівництвом підготовлено 7 докторів і 33 кандидати наук — наступне достойне покоління науковців-геологів, які сьогодні успішно працюють, розвиваючи його вчення з фундаментальних теоретичних і прикладних питань нафтогазової геології.

За плідну науково-практичну працю, успіхи у розвитку геологічної науки і підготовці наукових кадрів Г. Н. Доленко відзначений багатьма урядовими нагородами.

Григорій Назарович Доленко був справжнім патріотом України, пишався своїм походженням, любив українську мову і пісню.

Помер Г. Н. Доленко 16 грудня 1990 р. у Львові і похований на Личаківському цвинтарі.

Рідне село Григорія Назаровича достойно вшанувало видатного земляка: на стіні Гаївської школи є пам'ятна дошка про те, що тут навчався майбутній академік; центральна вулиця села названа його іменем.

З нагоди 50-річчя Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України у Львові на фасаді Інституту встановлено меморіальну дошку на пошану славного українського вченого, багатолітнього директора Інституту, академіка Григорія Назаровича Доленка.

Академік Доленко учений-геолог високого злету, визначний теоретик і практик нафтогазової галузі, умілий організатор науки, стратег створення та розвитку міцної паливно-енергетичної бази України.

За міжнародною базою даних *revolve* ім'я Доленка включено до списку найвидатніших геологів-нафтовиків світу.

*Учень академіка Г. Н. Доленка,
директор Інституту геології і геохімії
горючих копалин НАН України,
член-кореспондент НАН України, професор
Заслужений діяч науки і техніки України
Мирослав Павлюк*

*Голова Західного наукового центру
НАН України і МОН України,
директор Фізико-механічного інституту
ім. Г. В. Карпенка НАН України,
академік НАН України, професор
Заслужений діяч науки і техніки України
Зиновій Назарчук*